

Instituia medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

Anexa nr. 3

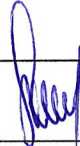
la ordinul IMSP CNAMUP
nr. 167 din 17.03.2026

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP

Chișinău, 2026

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Tatiana Gurschi	Șef SAMU Călărași	10.02.26	
		Svetlana Gaitur	Șef regional AMU Centru	13.02.26	
1.2.	Verificat	Comisia de Monitorizare	Comisia de Monitorizare instituită prin Ordinul nr.45 din 29.01.2026	3.03.26	
1.3.	Aprobat	Serghei Suman	Vicedirector medical IMSP CNAMUP	17.03.26	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția/revizia. Lista beneficiarilor la care se difuzează ediția/revizia PO

	Scopul difuzării	Ex nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Aplicare	Varianta electronica transmisă prin emailul de serviciu	Regiunea AMU Centru	Șef			
			Regiunea AMU Nord	Șef			
			Regiunea AMU Sud	Șef			
			Regiunea AMU „UTA Găgăuzia”	Șef			
			Substații AMU	Șef			
			Punctele AMU	Șef			
			Direcția calității și tehnologii medicinale	Șef			
			Dispecerat comun de urgență	Șef			
3.2.	Informare	Varianta electronica transmisă prin emailul de serviciu	Secția farmacie, dispozitive medicinale și producerea oxigenului medicinal	Șef			

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

3.3	Evidență	1 exemplar în original	Serviciul secretariat	Șef			
3.4	Alte scopuri		CIDMUC	Șef			

4. Scopul procedurii:

Stabilirea unei metode standard de evaluare și tratament a durerii acute și cronice la pacienții solicitanți de AMUP. Asigurarea unui management eficient, sigur și bazat pe dovezi al durerii acute / acutizarea durerii cronice la pacienții asistați în etapa de prespital.

5. Domeniul de aplicare al PO:

Prevederile prezentei proceduri operaționale se vor aplica de către personalul medical al IMSP CNAMUP (medici, felceri, asistenți medicali), desemnat cu responsabilități în acordarea asistenței medicale de urgență la etapa de prespital.

6. Documentele de referință aplicabile PO:

a. Reglementări internaționale:

- Lista medicamentelor esențiale ale Organizației Mondiale a Sănătății;
- Convenția Europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicarea biologiei și medicinei;
- Recomandările Consiliului European din 09.06.2009 privind siguranța pacienților (2009/C 151/01);
- Convenția privind drepturile omului și biomedicina, Oviedo, 04.04.1997;
- Declarația Montreal asupra Drepturilor Umane din Esențialul în Medicină, 2005;
- Recomandările OMS privind tratamentul durerii;
- Ghidurile societăților europene de medicină de urgență pentru managementul durerii acute;
- Ghidurile nord- americane privind analgezia în îngrijirea prespitalicească;
- Protocoale internaționale privind utilizarea opioidelor și Ketaminei în urgențe.

b. Reglementări naționale:

- Legea nr.263 din 27.12.2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului;
- Legea nr.264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
- Legea nr.411 din 28.02.1998 cu privire la ocrotirea sănătății;
- Ordinul MS RM nr.1089/288 din 23.12.2024 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală;
- Ordinul MS RM nr.430 din 03.04.2019 „Cu privire la Serviciul de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească din RM”;
- Ordinul MSMPS RM nr.28 din 16.01.2006 cu privire la păstrarea medicamentelor, produselor parafarmaceutice și articolelor cu destinație specială;
- Ordinul MS RM nr.71 din 03.03.1999 cu privire la păstrarea, evidența și eliberarea produselor și substanțelor stupefiante, toxice și psihotrope;
- Protocoale clinice naționale (nr.135 „Îngrijiri paliative- durerea în cancer”, nr.264,, Durerea lombară la adult”), Standarde medicale de diagnostic și tratament, Ghiduri naționale;

c. Reglementări interne :

- Regulamentul de activitate IMSP CNAMUP;
- Organigrama IMSP CNAMUP;
- Ord. IMSP CNAMUP nr.275 cu privire la păstrarea, modul de utilizare și nimicire a substanțelor stupefiante, psihotrope și toxice.

Instituia medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

- Ord. IMSP CNAMUP nr.334 din 30.10.2025 cu privire la efectuarea activităților de farmacovigilență.
- Ord. IMSP CNAMUP nr.25 din 19.01.2026 cu privire la aprobarea Formularului Farmacoterapeutic în cadrul IMSP CNAMUP.
- Fișa postului fiecărui colaborator implicat în procesul acordării asistenței medicale de urgență;
- Circuitul documentelor, inclusiv ale celor interne, aprobate la nivel de IMSP CNAMUP.

7. Definiții și prescurtări ale termenilor utilizați în PO.

7.1. Definiții ale termenilor:

Nr. d/o	Termenul	Definiția
7.1.1	Durere	O experiență senzorială și emoțională neplăcută, determinată sau relaționată cu leziuni tisulare reale sau potențiale sau descrisă în termeni ce se referă la aceste leziuni. (Asociația Internațională pentru Studiul Durerii- IASP)
7.1.2	Durere acută	Este asociată cu o leziune tisulară acută (ex.: trauma, combustie) ori secundară unei boli, fiind rezultat al stimulării nociceptorilor periferici sau viscerali. Este direct legată de un proces patologic activ. Durează atât, cât durează afecțiunea care a provocat-o, dar nu mai mult de 6 luni.
7.1.3	Durere cronică	Este durerea care persistă cel puțin 3 luni după vindecarea unei afecțiuni algogene acute, sau este durerea produsă de o afecțiune cronică, care, prin evoluția ei, produce stimularea permanentă a nociceptorilor, sau repetarea timp de luni și ani ale aceleași dureri.
7.1.4	Puseu dureros	Este o accentuare, vârf de durere, creștere spontană temporară a intensității durerii pe un fond de durere cronică tratată (de regulă, cu analgezice opioide), fără a putea identifica un factor declanșator.
7.1.5	Durere incidentă	Este puseu dureros al cărui factor declanșator este cunoscut (ex.: durere la gluțiție, tuse, micțiune etc.)
7.1.6	Analgezie	Stare de insensibilitate tranzitorie la durere, produsă prin introducerea în organism a unei substanțe analgezice.
7.1.7	VAS (visual analog scale)	O scală grafică pe care pacientul își poate indica nivelul durerii. La extreme se găsesc mențiunile: fără durere și cea mai mare durere imaginabilă.
7.1.8	Scala FACES	Este scorul Wong- Baker, care utilizează expresia feței la copii cu vârsta peste 3 ani).
7.1.9	NRS (Numeric Pain Rating Scale)	O scală numerică, în care pacientul cuantifică intensitatea durerii pe o scară de la 0- la 10, în care 0 reprezintă absența durerii, iar 10- cea mai cumplită durere imaginabilă.
7.1.10	Analgezie multimodală	Utilizarea concomitentă a unor intervenții terapeutice cu diferite mecanisme de acțiune la nivelul SNC și/ sau periferic, care vizează mecanisme diferite ale durerii.

7.2. Abrevieri ale termenilor

Nr. d/o	Abrevierea	Termenul abreviat
7.2.1	PO	Procedură operațională

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

7.2.2	PS	Procedură de sistem (generală)
7.2.3	E	Elaborare
7.2.4	V	Verificare
7.2.5	A	Aprobare
7.2.6	Ap	Aplicare
7.2.7	Ah	Arhivare
7.2.8	EN	Standard european
7.2.9	ISO	Organizația internațională pentru standardizare
7.2.10	REP	Registrul de evidență a procedurilor
7.2.11	CEN	Comitetul european pentru standardizare
7.2.12	RP	Responsabil de proces
7.2.13	REP	Registrul de evidență a procedurilor
7.2.14	MS RM	Ministerul Sănătății din Republica Moldova
7.2.15	HG	Hotărâre de Guvern
7.2.16	IMSP CNAMUP	Instituție medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească
7.2.17	AMU	Asistență Medicală Urgentă
7.2.18	SAMU	Substație Asistență Medicală Urgentă
7.2.19	PAMU	Punct de Asistență Medicală Urgentă
7.2.20	p/o	Per os (cale de administrare medicament)
7.2.21	i/m	Intramuscular (cale de administrare medicament)
7.2.22	SpO2	Saturația cu oxigen
7.2.23	i/v	Intravenos (cale de administrare medicament)
7.2.24	VAS; NRS	Scala vizual- analog; scala numerică a durerii.
7.2.25	BPOC	Bronhopneumopatia conică obstructivă
7.2.26	AB	Astm bronșic
7.2.27	AOS	Analgezice opioide slabe
7.2.28	AOM	Analgezice opioide majore
7.2.29	AINS	Antiinflamatoare nesteroidiene

8. Descrierea prezentei proceduri operaționale:

8.1. Generalități: Durerea este un simptom tratabil. Ținta tratamentului este ameliorarea stării pacientului, îmbunătățirea indicatorilor vitali ai săi și prevenirea complicațiilor fatale. Controlul inadecvat al durerii poate avea consecințe negative pentru pacient: apariția durerii cronice, imunosupresia, vindecarea deficitară a patologiei ce a indus durerea, activarea adrenergică cu consecințele ei (SCA, salturi tensionale, AVC). Asigurarea unei analgezii de bună calitate este o premisă obligatorie a unui act medical de calitate, adaptat nevoilor pacientului. În același timp, analgezia poate avea efecte adverse și complicații (somnolență, tulburări respiratorii, tulburări de tranzit, inapetență). Toate aceste aspecte se vor lua în considerație în abordarea unui pacient cu durere. Principii generale de management al durerii:

- Evaluarea durerii este obligatorie la primul contact al medicului/felcerului/ as. medical din cadrul echipei AMU cu pacientul;
- Pentru evaluarea durerii se utilizează scale validate: VAS, NRS, Faces, PVAS (anexa nr.1-2);
- Analgezia nu se va întârzia nejustificat;

Instituaia medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

- Tratamentul pacientului va fi ajustat severității durerii, vârstei și comorbidităților, în conformitate cu scala analgeziei (anexa nr.3);
- Este obligatorie documentarea scorului durerii înainte și după intervenție.

8.2. Evaluarea durerii (Determinarea intensității, calității și duratei durerii):

În cadrul evaluării durerii medicul/ felcerul/ as.medical de pe echipa AMU va efectua următorii pași:

Examenul primar al pacientului prin prisma algoritmului SAMPLE:

S- Symptoms. Se vor culege țintit, rapid și eficient acuzele pacientului, cu accent asupra caracteristicilor durerii, și anume:

- Localizarea durerii;
- Răspândirea/ iradierea durerii;
- Caracterul durerii (pulsatilă, sub formă de furnicături, înțepături, arsuri, etc.)
- Intensitatea (durere ușoară, moderată, severă, foarte severă). Măsurarea intensității durerii se va efectua de către medic/ felcer/ as. medical de pe echipa AMU utilizând:
 - Scala analog vizuală a durerii (VAS) sau echivalentul său pediatric (PVAS),
 - Scala numerică de evaluare a durerii (NRS).

Scala numerică de evaluare a durerii (NRS): pacientul cuantifică intensitatea durerii pe care o resimte pe o scară de la 0 la 10, în care 0 reprezintă absența durerii, iar 10 reprezintă cea mai cumplită durere pe care pacientul și-o poate imagina.

Scala analog vizuală (VAS): pacientul plasează un cursor pe o linie care are la capătul stâng marcată absența durerii, iar la capătul drept- cea mai cumplită durere imaginabilă, în funcție de cât de intens este resimțită durerea sa. Versoul scalei este marcat de la 0 la 10 (0- lipsa durerii, 10- cea mai intense durere), astfel se poate cuantifica intensitatea durerii raportată la pacient. Scala analog vizuală (VAS) poate permite clasificarea durerii astfel:

- Durere ușoară- VAS< 4;
- Durere moderată- VAS= 4 - 6;
- Durere severă- VAS> 7.

La copii se va utiliza Scala visual analogică sau expresia feței. Iar pentru pacienți inconștienți sau cu deficiențe de exprimare se va utiliza Scala comportamentală a durerii. (Anexa 2). Această scală de evaluare a durerii va fi plasată în ambulanțe, într-un loc vizibil și ușor accesibil, pentru a facilita aprecierea rapidă și corectă a intensității durerii în procesul de acordare a asistenței medicale.

- Factorii care duc la accentuarea sau reducerea durerii;
- Este percepută diferit în timpul zilei sau al nopții;
- Influența durerii asupra vieții cotidiene (somnul, alimentația, desfășurarea activităților, etc.);
- Alte caracteristici, pe care pacientul consideră necesar de a le indica;

A- Allergies:

Se vor specifica reacțiile alergice cunoscute de către pacient/ aparținători, inclusiv la preparatele analgezice.

M- Medication.

- Se va identifica:
- Tratamentul utilizat în prezent împotriva durerii, eficiența lui, modul și intervalul de administrare a preparatelor;
 - Analgezice utilizate anterior, efectele adverse, inclusiv analgezice puternice (ex.: opioide);
 - Este sau nu consumator de droguri (ex.: heroină, cocaină);
 - Alte medicamente, utilizate de pacient (ex.: psihotrope, sedative), alte.

P- Past history.

- Se va întreba:
- Este sau nu durerea suportată de pacient una cronică, după caz;
 - Maladiile suportate de pacient pe parcursul vieții;

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

- Traumele;
- Intervențiile chirurgicale;
- Boli psihiatrice, alte date anamnestice.

L-Last oral intake:

Se va identifica ora ultimei mese. Ingerarea hranei solide în mai puțin de 6 ore și lichidelor în mai puțin de 2 ore crește riscul de aspirație cu mase vomitive (sm Mendelson).

E- Events leading to accident:

Cauza/ evenimentul declanșator al episodului curent, la părerea pacientului/ aparținătorilor. Se identifică factorul care a indus alterarea stării curente a pacientului, mecanismul impactului/ traumei.

Toate datele obținute de către medicul/ felcerul/ as.medical de pe echipa AMU vor fi fixate în fișa de solicitare a pacientului (Formular nr.110/e), de rând cu parametrii clinici/ paraclinici ai pacientului.

8.3. Alegerea celui mai potrivit tratament:

În funcție de intensitatea durerii cotația este următoarea:

Scor	Simptomatologie	Conduită terapeutică
0	Fără durere	Nu necesită terapie
1	Iritare minoră, ocazional- accese minore dureroase	Medicație la nevoie
2	Iritare, ocazional- accese puternice dureroase	Medicație la nevoie
3	Iritare suficientă cât să atragă atenția.	Medicație la nevoie
4	Durerile pot fi ignorate dacă pacientul este implicat într-o activitate, dar continua să distragă atenția.	Analgezie de intensitate moderată
5	Durerea nu poate fi ignorată mai mult de 30 min.	Analgezie de intensitate moderată
6	Durerea nu poate fi deloc ignorată, dar se pot continua munca sau activitățile sociale	Analgezice puternice
7	Capacitate dificilă de concentrare, durerea interferează cu somnul. Munca este continuată cu efort.	Analgezice puternice
8	Activitate fizică sever limitată. Citire și conversație cu efort.	Analgezice puternice
9	Incapacitate de a vorbi. Plâns sau geamăt necontrolabil.	Cele mai puternice analgezice sunt partial eficiente
10	Inconștiență. Durerea poate duce la deces.	Cele mai puternice analgezice sunt partial eficiente

Principii și recomandări în terapia durerii:

- Terapia durerii se va iniția cât mai devreme posibil, dacă nu contravine prevederilor PCN;
- Orice durere de intensitate peste 4/ 10 NRS/VAS va declanșa o intervenție analgezică din partea personalului medical (confortul analgesic al pacientului trebuie să- i permită să respire adânc, să se mobilizeze și să participe la activități, după caz);
- Se vor utiliza metode optime de analgezie, conform Scalei OMS de analgezie (Anexa Nr.3);
- Se va reevalua durerea peste 15 min., cu fixarea rezultatului în fișa de solicitare a pacientului;
- Se va iniția preferențial analgezie multimodală, care poate genera o ameliorare a durerii mai eficientă în comparație cu intervențiile uni- modale și limitează efectele adverse și secundare prin limitarea dozelor individuale ale substanțelor utilizate;
- Se va monitoriza nivelul de sedare a pacientului, statusul respirator și hemodinamic;
- Se va ține cont, că pacienții vârstnici, cei cu apnee prin somn, cu BPOC, AB au un risc mai mare de deprimare respiratorie în cazul administrării de opioide;

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

- În caz de supradozaj de opioide se va folosi Naloxona pentru antagonizare, timpul de acțiune al acestei substanțe este mai scurt decât cel al opioidelor;
- Se va utiliza Morfina doar la pacienți renal necompromiși (risc de acumulare a metaboliților activi- morfină-6 glucuronid, induce depresie respiratorie). În aceste cazuri se va opta pentru Fentanyl, care are metabolizare hepatică.

Utilizarea analgezicelor conform Scalei analgeziei a OMS:

- **Treapta I** – AINS (metamizol, ketoprofen), paracetamol + terapia adjuvantă a durerii (poziție antalgică, hipotermie locală, imobilizare, suport psihologic). VAS= 1-3

Denumire medicament	Doza uzuală, adult	Doza maximă/ 24 h	Mod de administrare
Acetaminofen (Paracetamol), t.500 mg	500 - 1000 mg	4 000 mg/ 24h	p/o, 4- 6 prize/ 24 h
Acetaminofen (Paracetamol), supp rectale 125, 250 mg	10 mg/ kg (copil)	80 mg/ kg/ 24h (copil)	Per rectum, 4- 6 prize/ 24 h (copil)
Metamizol (Analgina) f.1 000 mg/ 2 ml	500 - 1000 mg	4 000 mg/ 24 h	i/m, i/v, 4- 6 prize/ 24h
Ketoprofen f.100 mg/ 2 ml	100 mg	100- 200 mg/ 24 h	i/m, i/v, 2- 3 prize/ 24h
Dexketoprofen f.50 mg/ 2 ml	50 mg	150 mg/ 24 h	i/m, i/v, 2- 3 prize/ 24h

- **Treapta II-** AOS (Tramadol) + AINS + sedative +terapie adjuvantă (antiemetice, spasmolitice..). VAS = 4- 6

Denumire medicament	Doza uzuală, adult	Doza maximă/ 24 h	Mod de administrare
Tramadol f.100 mg/ 2 ml	50- 100 mg	400 mg/ 24 h	i/m, i/v, s/c 4- 6 prize/ 24h

- **Treapta III-** AOM (Morfina, Omnopon, Fentanyl, Trimeperidină) + AINS + sedative + tratament simptomatic + terapie adjuvantă (antiemetice, spasmolitice..). VAS= 7- 10

Denumire medicament	Doza uzuală, adult	Doza maximă/ 24 h	Mod de administrare
Morfina f.10 mg/ ml	2,5- 10 mg	Nu există, avem doză optimă eficientă	i/m, i/v, s/c 4- 6 prize și la necesitate
Trimeperidina (Promedol) f.20 mg/ml	20 mg	160 mg/ 24 h	s/c, i/ m, i/ v Jugularea durerii acute
Omnopon f.20 mg/ ml	20 mg	50 mg/ 24 mg	s/ c, i/m, i/v Jugularea durerii acute
Fentanyl 100 mcg/ 2 ml	100 mcg sau 1-2 mcg/ kg	-	i/m, i/v Jugularea durerii acute

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

Nota bene!

- Analgezicele de treapta II și III se pot asocia cu analgezicele de treapta I pentru potențarea efectului, dar nu se asociază între ele.
- Pentru preparatele de treapta III nu există doză maximă, ci doar doză optimă eficientă- doza la care efectul benefic este maxim, cu minim de efecte secundare.
- De principiu, nu se atinge nivelul de inhibiție respiratorie, câtă vreme pacientul resimte durere (VAS > 4).
- În calitate de co- analgezice se pot utiliza neuroleptice, sedative, spasmolitice, antiemetice, anticonvulsivante.
- La fel, suplimentar se pot utiliza para- analgezice: corticosteroizi – în durerea inflamatorie, nitriți- în durerea anginoasă, antacide – în durerea ulecroasă.

Monitorizarea/ evaluarea repetată a pacientului:

Pacientul cărui i s- au administrat analgezice va fi monitorizat continuu de către echipa AMU (conștiență, tegumente, FR, SpO₂, FCC, TA), iar la fiecare 15 min va fi reevaluat după una dintre Scalele uzuale ale durerii și datele se vor fixa în fișa de solicitare (formular nr.110/e).

8.4. Resurse necesare:

1. Resurse umane:
 - a. medici în AMU,
 - b. felceri, as. medicali în AMU,
 - c. formatori cu abilități în terapia durerii.
2. Resurse materiale:
 - a. seringi automate, pompe de infuzie, medicamente și consumabile, registre,
 - b. monitoare funcții vitale,
 - c. materiale de resuscitare.
3. Resurse nemateriale:
 - a. educarea și formarea profesională continuă.

9. Responsabili și responsabilități:

1. Vicedirector medical IMSP CNAMUP:

- Aprobă actuala procedură.

2. Șef regional IMSP CNAMUP:

- Asigură implementarea prezentei proceduri la nivel de subdiviziune.

3. Serviciul de audit medical intern:

- Participă în misiuni de audit clinic de analiză a protocoalelor implementate la nivel de SAMU,
- Analizează periodic abaterile de la protocoale, emite note informative cu neconformități,
- Verifică înlăturarea neconformităților.

4. Șef SAMU:

- Asigură aplicarea în practică a prezentei PO la nivel de stație AMU,
- Petrece instruirea cu personalul medical din subordine,
- Monitorizează și verifică prescrierea corectă a preparatelor analgezice prin verificarea zilnică a fișelor de solicitare ale pacienților.

5. Felcer superior SAMU:

- Asigură implementarea prezentei PO la nivel de SAMU, PAMU,
- Estimează lunar necesarul de analgezice și completează rezervele cu preparate din farmacia IMSP CNAMUP,

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

- Monitorizează modul de păstrare, administrare și decontare a preparatelor conform regulamentelor și ordinelor în vigoare.

6. Serviciul farmaceutic al IMSP CNAMUP:

- Asigură completarea rezervei instituției cu medicamente și consumabile,
- Monitorizează stocurile de medicamente din substații și PAMU,
- Verifică periodic regimul de păstrare, evidență și decontare a medicamentelor.

7. Medici, felceri, as.medicali de pe echipa AMU:

- Aplică în practică prevederile actualei PO,
- Examinează pacienții, evaluează durerea conform scalelor,
- Apreciază metoda cea mai optimă de analgezie, acordă asistență medicală calificată,
- Evaluează eficiența analgeziei,
- Completează documentația medicală.

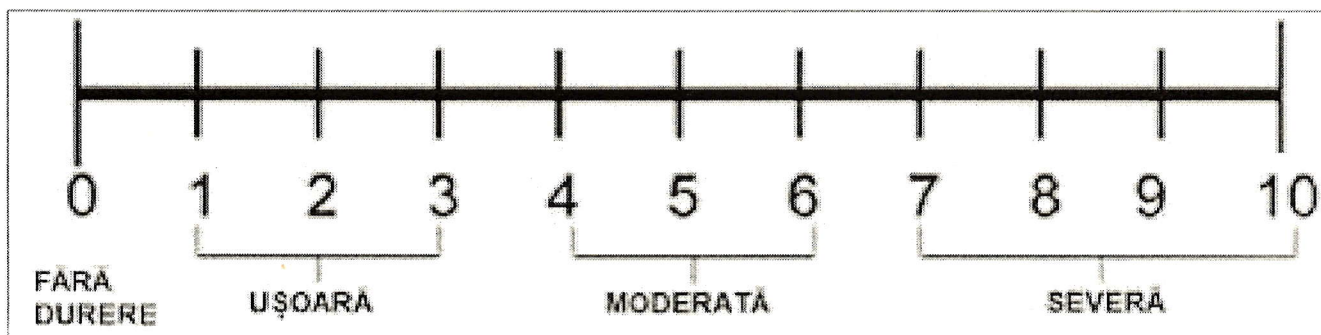
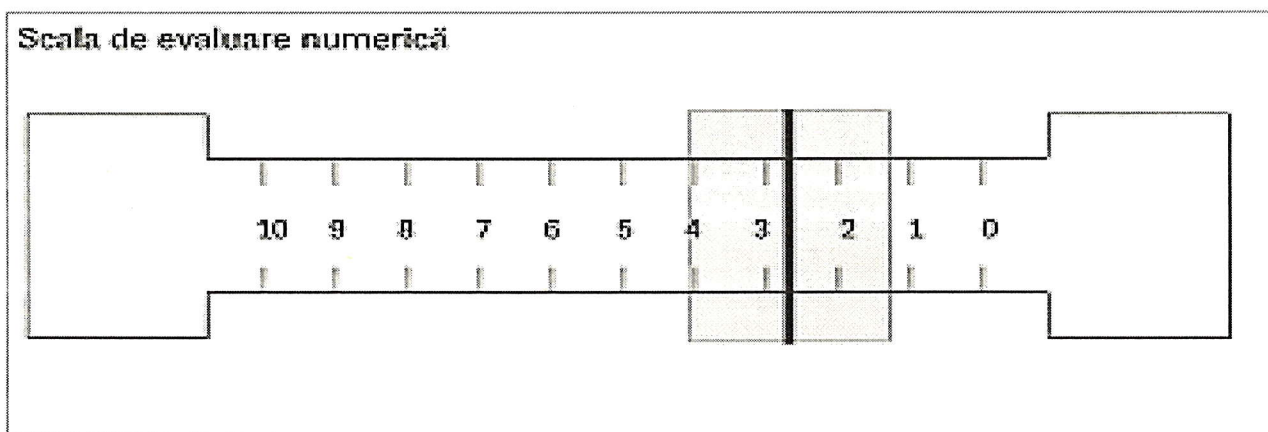
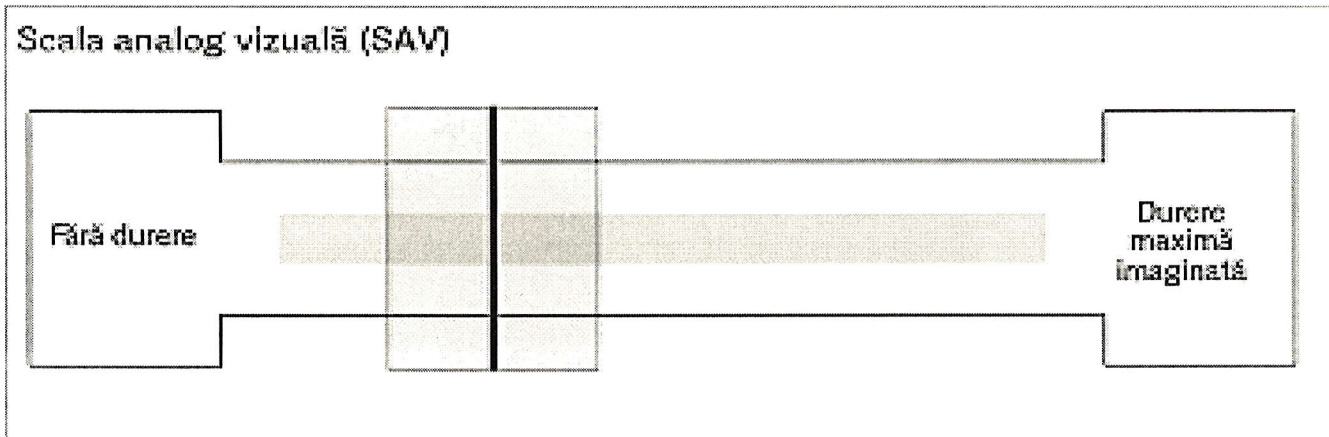
8. Infirmieri:

- Participă la plasarea pacientului în poziție antalgică,
- Participă la imobilizări, acordă îngrijiri medicale.

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Revizia: - Nr. de ex.: -
		Exemplar nr.: 1

10. Anexe, formulare:

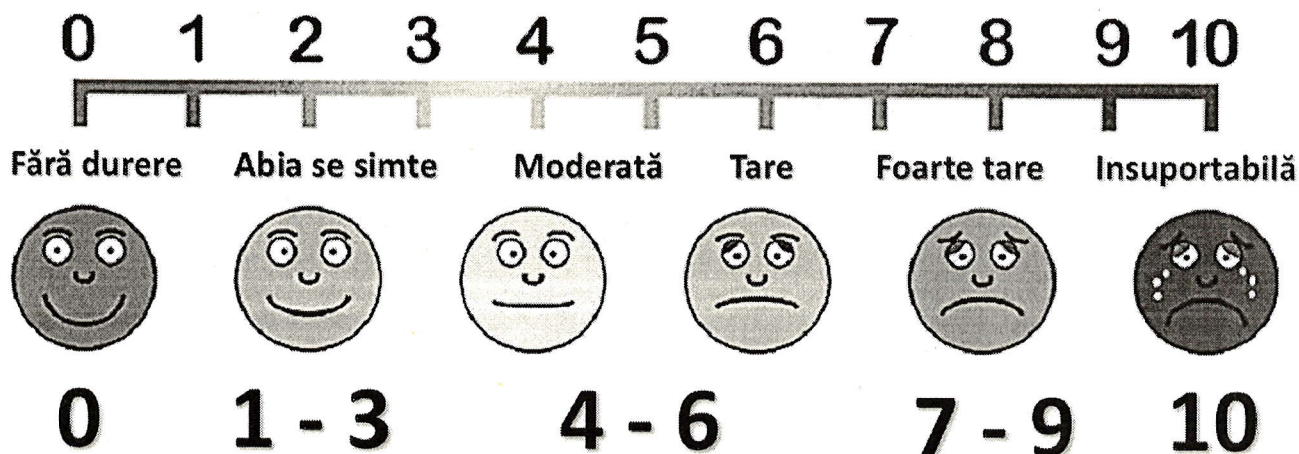
Anexa nr.1

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Revizia: - Nr. de ex.: - Exemplar nr.: 1

Anexa nr.2

Scorul WONG-BAKER, OMS. Scara de evaluare a durerii după expresia feței

Scorul WONG-BAKER, OMS. Scara de evaluare a durerii după expresia feței

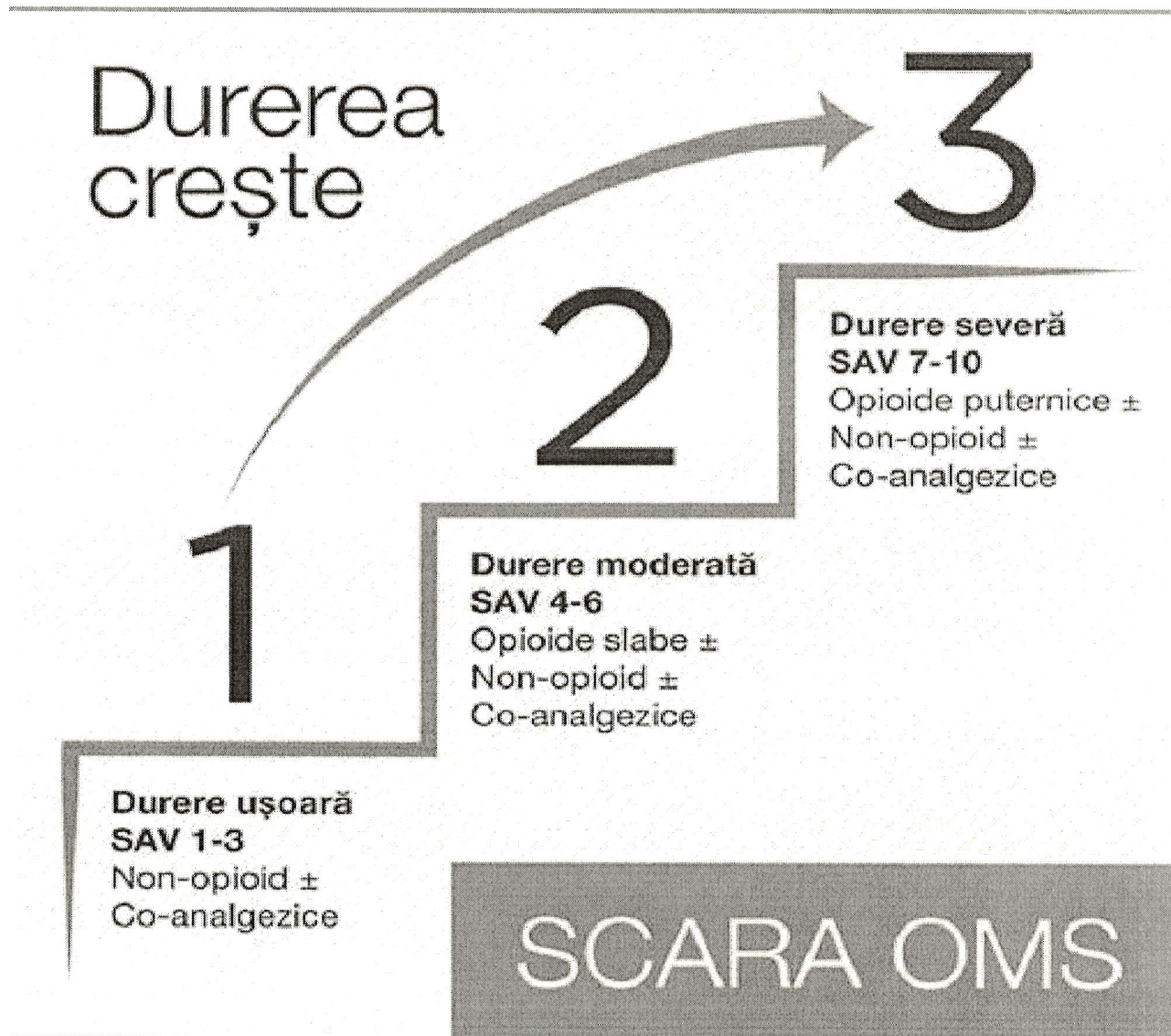
Scala comportamentală a durerii pentru pacienți inconștienți sau cu deficiențe în exprimare:

Puncte	0	1	2
Expresia feței	Expresie liniștită și relaxată a feței	Expresie încordată a feței, fața și fruntea încruntată	Sprâncene încruntate deseori, încordare, mandibula tremurând
Plânsul	Liniștit, nu plânge, adormit sau treaz	Gemete ușoare, plâns intermitent, acuze frecvente	Dacă pacientul nu este intubat, se observă strigătul continuu cu voce tare; dacă este intubat, se înțelege că pacientul plânge tăcut în baza expresiei faciale
Respirația	Respirație în limitele normei, confortabilă	Stridor respirator, respirație dificilă și încordată	După inspir urmează un expir dificil; insuficiență respiratorie; frecvența respirației crescută.
Activitatea fizică	Pacientul se poate mișca ușor și confortabil	Mișcări spasmodice/ agitație, mișcări pe burta/pe spate, stare încordată	Flexia sau extensia, lovituri cu piciorul, ridicarea picioarelor, încercare de a scăpa de durere
Consolarea	Consolare ușoară a pacientului	Uneori pacientul poate fi consolată prin atingeri și cuvinte	Calmarea și consolarea dificilă a pacientului
Evaluarea scalei comportamentale a durerii: 0-Fără durere, 1-3 -Durere ușoară, 4-6 -Durere moderată, 7-10 - Durere severă			

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Revizia: - Nr. de ex.: -
		Exemplar nr.: 1

Anexa nr.3

Scala OMS a analgeziei:

Instituția medico-sanitară publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL DURERII ÎN CADRUL IMSP CNAMUP	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: - Nr. de ex.: -
	Cod CNAMUP: PO-SAMU-03	Exemplar nr.: 1

11. Cuprins:

Nr. d/r	Denumirea componentei din cadrul procedurii operationale	Pagina
1.	Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției PO	2
2.	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor PO	2
3.	Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției PO	2 - 3
4.	Scopul procedurii operaționale	3
5.	Domeniul de aplicare a PO	3
6.	Documentele de referință aplicabile activității procedurale	3 - 4
7.	Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în PO	4-5
8.	Descrierea procedurii operaționale	5 - 9
9.	Resurse necesare	9
10.	Responsabili și responsabilități	9 - 10
11.	Anexe	11 - 14